

Manglende pietet

Selv mordstruede mennesker fortjener også en leserkontrakt

TEKST

Odd Volden

PUBLISERT 6. januar 2015

Selv om tidsskriftet har ikledd seg nye gevanter, har det likevel en klar kontrakt med primærleserne, utviklet gjennom fem tiår. Redaksjonen må, sin redaksjonelle frihet til tross, ha en bevissthet om hvem som leser tekstene, og hvem som betaler for dem.

Når jeg leser Nina Strands portrettintervju med Renate Grønvold Bugge (nr. 10, s. 826–835), finner jeg to leserkontrakter: En rettet mot psykologer, og en rettet mot offentligheten. På den ene siden møter vi en psykolog som ser tilbake på en innholdsrik karriere. På den andre siden møter vi et adoptivbarn og en sentral aktør i krisehåndteringen etter terroranslagene 22. juli 2011, noe som løfter intervjuet ut av fagtidsskriftets tradisjonelle nedslagsfelt.

Renate Grønvold Bugge må være en journalists våte drøm. Fra utsiktspunktet på operaens marmorflater ser hun tilbake på et liv som startet i ruiner, i mer enn en forstand, men som i livets høst må fortone seg som en suksesshistorie.

Det er et imponerende liv, en imponerende historie og et imponerende portrett. Og likevel, eller kanskje nettopp derfor, forblir jeg relativt uberørt av det jeg leser.

Det er mulig at psykologer gjennom utdanning og yrkesliv blir mestere i å forklare og forstå også egne liv. Liv der alt minutiøst plasseres i forhold til alt annet, der ingenting er tilfeldig, der selv de største sorger kan gjennomarbeides og henges på veggen. Det er sikkert sunt, men det er ikke alltid like spennende å være vitne til.

Jeg vet ikke om det er intervjuobjektet eller intervjueren som skal lastes for dette. Det tidsskriftet skal lastes for, er at leserne, og intervjuobjektets avdøde sønn, ikke beskyttes mot morens gjengivelse av et utsagn fra et annet familiemedlem: «Er det ikke nok at han tok fra deg hverdagen, om han ikke skal ødelegge det profesjonelle livet også?» Dette fremstår som et klokt privat utsagn, men det fungerer i beste fall tvetydig i det offentlige rom.

Utsagnet kommer på toppen av at intervjueren indirekte lar intervjuobjektet forklare selvmordet: «Jeg visste at han hadde det tungt en periode på grunn av samlivsbrudd.»

Leserombudet mener at tidsskriftet har utvist manglende pietet overfor en avdød medborger. I skjerpene retning legges det vekt på at intervjuobjektet har en dobbeltrolle, som mor og psykolog, og at uttalelsene derfor kan fremstå som mer autoritative enn de behøver å være.

I formildende retning anføres det at tidsskriftet er inne i en krevende fase, med kryssende forventninger fra Psykologforeningens styre og nye lesergrupper.

Leserombudet ber Tidsskriftets redaksjon om å være oppmerksom på at man blant leserne også vil finne selvmordstruede mennesker. Disse fortjener også en leserkontrakt.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 52, nummer 1, 2015, side 48

TEKST

Odd Volden, brukeraktivist